

dens ting. Det regner jeg så med at man fremover vil undlade at gøre.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Tom Behnke, om han med de udsagn, han kommer med her, lægger op til en formulering om, at regeringen i den grad er besjælet af en dobbeltmoral, og at det er det, han ligesom gør sig til talsmand for i det her spørgsmål. Det ville jeg da gerne høre hans kommentar til.

Tove Videbæk (KRF):

I forbindelse med og som følge af vedtagelsen af integrationsloven er der behov for nogle ændringer i aktivloven, og det er så disse ændringer, der ligger til grund for dette forslag.

Der er enkelte områder i dette lovforslag, som vi i Kristeligt Folkeparti har brug for at få klaret op på. Vi stemte imod bl.a. introduktionsydelsen og har derfor behov for at kigge lidt nærmere på bl.a. denne del af lovforslaget, men vi ser frem til et positivt samarbejde omkring det i udvalget.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg skal takke for den tilslutning, der har været til forslaget, og jeg mener, at de spørgsmål, der har været rejst, egner sig til at blive opklaret i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jan Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Udvidelse af ordningen om frit valg af hjemmehjælp).

Af Erik Larsen (V) og Bendt Bendtsen (KF) m.fl. (Fremsat 5/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil ikke give nogen egentlig indholdsmæssig begrundelse for, at regeringen ikke kan støtte det forslag her, og når jeg ikke vil det, hænger det sammen med, at den sociale servicelov, som forslaget her er en ændring til, blev vedtaget med et meget bredt flertal og trådte i kraft den 1. juli i indeværende år, og det vil sige, at den kun har virket 4-5 måneder.

Alene af den grund synes jeg, det er forkert at gå ind og lave sådan en ændring, som netop var et af diskussionspunkterne, da vi lavede aftalen om hele revisionen af bistandsloven. Der var jo så også den indholdsmæssige begrundelse for, at vi gik behersket frem og kun talte om, at det var enkeltpersoner, man kunne hyre som hjemmehjælper på egen hånd – de skal jo være ansat i kommunen – og ikke brugte hjemmeservicefirmaer, og det var et ønske om at få afprøvet en mere behersket udgave af sådan en nyskabelse.

Den anden grund er, at vi skal passe meget på, at vi ikke kommer og belaster kommunerne med nogle opgaver, som de har meget svært ved at styre inden for den samlede planlægning. Det var noget, vi diskuterede meget, da vi lavede revisionen af bistandsloven, og der var nogle i den forligskreds, der var meget imod den formulering, der ligger i forslaget nu. Derfor betragter jeg det som min opgave at holde fast i den aftale, vi lavede dengang, men jeg vil selvfølgelig være indstillet på at følge, hvordan det forslag, vi har vedtaget, virker, og så se, om der er behov for ændringer senere hen.

Grete Schødt (S):

Jeg vil godt indlede med at tilkendegive, at jeg synes, at hjemmeservice er en god opfindelse. Jeg er selv arbejdsgiver, og halvdelen af den lønudgift, jeg har, får jeg så lov at dele med staten. Jeg bestemmer også fuldstændig helt og selv, hvem jeg vil have til at udføre opgaven for mig, og det er fint nok for mig. Den valgfrihed har alle uanset alder. Den ordning er udmærket, og der er også masser af ældre, der nyder godt af den.

Men hvis jeg skal føre det her lovforslag ud i livet og virkeliggøre det, så pålægger forslagsstillerne jo egentlig kommunerne at have en

lønudgift og afregne til et privat firma, altså nogle, som de i og for sig ikke har indflydelse på hvem er. De får en timelønsudgift på mellem 70 og 100 kr., og så sender vi den anden halvdel af regningen til finansministeren.

Den enkelte får valgfrihed, siger man. Ja, på det offentlige regning. Man opretholder faktisk en ny statslig arbejdsplads, og hvis den skal være budgetneutral, betyder det jo i hvert fald, at andre af de kommunalt ansatte skal afskediges, og det kan jo handle både om sygeplejersker, hjemmehjælp, social- og sundhedsassistenter og det personale.

Det er vi i Socialdemokratiet ikke indstillet på, og vi afviser derfor forslaget.

Else Winther Andersen (V):

I Venstre vil vi gerne give de ældre en større valgfrihed ved valg af hjemmehjælp. Lovforslaget er også med til at præcisere, at de ældre skal have trygge rammer for deres liv.

Men hvorfor skal man sætte grænser for, hvordan og af hvem de ældre skal have udført den tildelte hjemmehjælp? Det vil jeg gerne sætte streg under, for det drejer sig om den tildelte hjemmehjælp. Der er jo ingen, der er bedre til at bestemme og vurdere, hvad det er, de gerne vil have, end de ældre selv.

Den valgfrihed, der kom ind i serviceloven, er alt for restriktiv, på den måde at de ældre kun kan udpege en person til at udføre særlige opgaver i hjemmet frem for den kommunale hjemmehjælp. Vi mener, at de ældre skal have andre valgmuligheder ved også at kunne udpege private firmaer.

Vi ser jo, at i de kommuner, der har indført private firmaer til at udføre opgaven, er de ældre jo tilfredse, de bestemmer selv. Firmaerne skal løse en opgave, og hvis de vil have nogle kunder, er de nødt til at komme til tiden, de er nødt til at anstrenge sig for, at de ældre også får opgaven løst bedst muligt.

Det er væsentligt for de ældre, at de kan beholde deres selvrespekt, ved at de selv er med til at være planlægger og arbejdsgiver. Derved viser vi også respekt for den ældres personlige integritet, og jeg fatter faktisk ikke, at regeringen ikke her vil være med til at slippe de ældre løs, men at man hele tiden, for det er faktisk det, man indirekte gør, er med til at demonstrere, at man ved sådan set bedst, og man synes nu, at det er bedst, at det er det offentlige, der foretager det.

Det er også en af grundene til, at det blev så restriktivt med hensyn til, om vi kunne få en privat eller en selvansat med under serviceloven. Det er en lille form for hovmod over for den svage gruppe, fordi vi går ind og vælger på deres vegne, og det vil Venstre altså ikke være med til.

Vi vil gerne give de ældre frihed og dermed lade dem have deres egen selvrespekt til at fortsat at kunne planlægge deres liv.

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om Venstre ikke står bag servicelovens § 71.

Så vil jeg også godt spørge Venstres ordfører, hvordan man vil sikre de ældres retssikkerhed, deres tryghed. Hvordan vil Venstre bære sig ad med at gøre kommunen til arbejdsgiver i forhold til et privat hjemmeservicefirma? Det kan faktisk ikke lade sig gøre i forhold til lov om hjemmeservice.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til fru Grete Schødts vil jeg allerførst gerne sige, at Venstre står bag serviceloven, og vi har heller ikke givet udtryk for andet hverken med dette lovforslag eller med det, jeg har sagt fra Folketingets talerstol. Vi har derimod sagt, at vi gerne vil gå videre.

Selvfølger kan det lade sig gøre at opretholde tryghed og retssikkerhed for den ældre. Det kan i hvert fald være lige så godt som det, vi har, hvor vi den ene gang efter den anden ser, at den ældre har været udsat for tyveri eller andre ting. Det kan lige så godt foregå i offentligt regi, som det kan foregå, hvis det er private, der står for det. Det kan jeg ikke se at der ligger nogen forskel i.

Det kunne derimod måske være, at private firmaer bedre kunne tegne en forsikring mod bl.a. tyveri. Det er jo noget af det, vi den ene gang efter den anden har hørt fra denne talerstol, at det kunne offentlige firmaer ikke gøre på den samme måde. Så det ser jeg ikke de store problemer i.

Jens Heimburger (KF):

Det her forslag drejer sig om en lille forbedring, og jeg vil gerne sige, at man selvfølgelig godt kan have det synspunkt, at fordi der lige er vedtaget en lov, at så må forbedringer først ske om 1, 2, 3, 4, 5 år, i stedet for at man tager dem

med det samme, når man opdager, at der er en mulighed for at forbedre loven.

Derfor synes jeg i virkeligheden, at det, som socialministeren har fremført i dag, efter min mening ikke var på et særlig fast grundlag, for der er jo ikke tale om noget, som er hverken dyrere, eller som gør det farligere for de ældre.

Der er tale om, at vi øger deres valgfrihed, og der er tale om, at vi rent faktisk tror på de ældre. Vi har tillid til, at de ældre, der ønsker at benytte denne ordning, gerne må have et par ekstra valgmuligheder.

Endelig vil det også have den effekt, at vi måske kan forudse, at der kommer en bedre kvalitet, hvis der er flere, der kan byde på de her opgaver. Jeg har den oplevelse, at konkurrence oftest er af det sunde, og jeg har også den oplevelse, at der netop på det her område er brug for kvalitetsløft og forbedringer.

Så jeg vil anbefale både socialministeren og Socialdemokratiet at tænke sig om en gang til.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg vil godt spørge den konservative ordfører, om det, man er ved at foretage her, ikke er statslige arbejdspladser. Jeg så til min forbavelse her forleden i tv, at netop Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Jens Heimbürger, gik imod nye statslige arbejdspladser. Hvad kalder Det Konservative Folkepartis ordfører det her?

(Kort bemærkning).

Jens Heimbürger (KF):

Jeg troede et kort øjeblik, at Socialdemokratiet allerede havde ændret holdning, fordi de kunne se argumentet om, at de ældre godt kan håndtere den her øgede valgfrihed, der er lagt op til, men det var det dog ikke.

Det var en yderligere problematisering af noget, som kun drejede sig om, at vi rent faktisk tror på, at de ældre godt kan håndtere at have valgfriheden mellem en enkeltperson og en virksomhed.

At hjemmeserviceordningen bygger på stats-tilskud, har ikke noget med det at gøre. Det er et statstilskud, men der er jo ingen, der siger, at der ikke skal være statstilskud til hjemmehjælpen. Det er jo slet ikke det, vi diskuterer. Det har vi alle dage været tilhængere af. Så jeg synes, det er en unødigt problematisering.

Men vi er glade for, at vi ikke fik yderligere aktivvirksomheder eller andre kunstige begre-

ber indført i Danmark. Det er vi glade for, og derfor har vi jo også indgået finanslovforliget med Socialdemokratiet om det. Så godt for det, men jeg synes, vi skal holde os til det, denne her sag drejer sig om: Har vi tillid til de ældre eller ej? Og vi har det.

Den fg. formand (Jan Petersen):

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Forslaget går som bekendt ud på, at en person, der er berettiget til hjemmehjælp, selv skal kunne vælge eller udpege en person eller et privat firma til at udføre opgaverne.

SF mener, at Venstre og De Konservative hermed argumenterer med valgfrihed og ønsker med forslaget at udvide de bestemmelser i serviceloven, der giver mulighed for at udpege en person. Da vi forhandlede serviceloven, som vi i øvrigt har støttet, satte vi meget bevidst punktum efter person, fordi vi ikke ønskede at åbne op for den privatisering, der ligger i, at private firmaer nu med profitmotiv skal kunne intervenere på dette område. Og det er en opfattelse, vi fortsat har. Vi troede i og for sig, at vi havde indgået en aftale på daværende tidspunkt, men sådan er der så meget.

Hovedproblemerne på ældreområdet er, at alle undersøgelser viser, at de ældre holder meget af deres hjemmehjælper – så meget, at de godt vil se hende lidt mere, og det er det reelle problem.

Dette efterår har været utrolig barsk. Det regner ned med nedskæringer på hjemmehjælpen, og på nuværende tidspunkt overvejer vi i SF, hvordan vi kan stramme betingelserne op, således at de ældre rent lovmæssigt sikres retten til en hjemmehjælp.

I den forbindelse vil jeg lige komme med et hjertesuk. Venstre og De Konservative har indgået finanslovforlig. Hvor var da interessen for de gamle? Ikke omtalt med en linje i finanslovforliget! Kan Venstre virkelig blive ved med at erstatte reel interesse for de ældre med ny-religiøse besværgelser, som det her forslag lægger op til?

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget, som det ligger her. Vi kan følge forslagsstillerne i, at ældre mennesker skal have lov til at bestemme over deres eget liv og de rammer, de ønsker at leve under i alderdommen.

Den nye servicelov giver godt nok en del udvidelser i ældres selvbestemmelse, men vi finder ligesom forslagsstillerne, at der er nogle begrænsninger, som må bortfalde, herunder frit valg af hjemmehjælpen. I servicelovens kapitel 14 er der således ikke frit valg, hvad angår personlig hjælp til ældre. Her må ældre kunne engagere f.eks. et privat hjemmeservicefirma. Den private hjælp skal så ikke ikke trækkes ind til ansættelse i kommunalt regi. Det reelt frie valg forsvinder let i dette system.

Det vil jo heller ikke give nogen økonomiske konsekvenser for kommunerne, da de ældre i forvejen er visiteret til at modtage hjemmehjælp. Kommunerne skal i forvejen godkende den arbejdskraft, som de ældre vælger, så det vil være en ganske let sag at give de ældre helt frit valg efter eget ønske.

Dog må vi samtidig advare kommunerne om, at dette ikke skal være en sovepude, så serviceberedskabet neddrøles. Kommunerne har ansvaret for, at ældre får den nødvendige hjælp. Det er den ældre borger, der har frit valg-princippet.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Centrum-Demokraterne sagde under forhandlingerne om serviceloven, at vi egentlig gerne ville videre, end man kom, når det drejer sig om det frie valg for de ældre, men det landede så på noget andet, som dog også var et fremskridt.

Nu foreslår man så her fra Venstre og De Konservative, at vi kommer lidt længere. Det har vi da heller ikke fra CD's side noget imod, men man kunne måske også gøre det på den anden måde. Måske kunne man gøre det på den samme måde, som man har gjort med handicaphjælperne, og som man gør det med privat børnepasning, og så kalde det her for en servicehjelper, altså så man i princippet selv bliver arbejdsgiver, men selvfølgelig efter, at kommunen har godkendt det.

Jeg synes, der er i det forslag, som ligger her, og som jeg jo bliver nødt til at forholde mig til, er en uklarhed i bemærkningerne præcis om det her. Er det meningen, at den ældre selv skal ansætte hjælp eller være arbejdsgiver?

Men opsamlende vil jeg sige, at vi fra CD's side er positivt indstillet over for at komme videre med hensyn til at lade de ældre vælge selv, men at vi også har øje for de problemer, man kan komme ud i kommunalt.

Og så til sidst en stille bøn omkring hjemmehjælp i øvrigt. Det er af en af de andre ordførere også blevet efterlyst, hvordan vi bærer os ad med at få strammet op på de forhold, der i dag er gældende, og hvor mange ældre må se, at de har mistet deres hjemmehjælp.

Her vil mit gode råd være det, som vi har lovet ministeren, nemlig at vi sammen sætter os ned og strammer på de lovregler, som vi har søsat med denne lovgivning; det kan vi blive nødt til. Hvis man til stadighed fortolker det så bredt i kommunerne, bliver vi nødt til at bede ministeren om at hjælpe Folketinget med at få klaret det her problem af og stramme lovgivningen, så der ikke er noget at tage fejl af i kommunerne.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten støtter servicelovens formulering om, at de ældre har ret til selv at vælge en hjemmehjelper, men det er jo klart, at det ikke er forslagsstillernes ærinde at sikre denne valgfrihed. Det, der er ærindet, er at åbne ladeporten til en privatisering af hele hjemmehjælpen, og det går Enhedslisten ikke ind for.

Formuleringerne i serviceloven er ikke spor tilfældig. Når der er indført en bestemmelse om, at kommunen skal godkende den hjemmehjelper, som den ældre har valgt, er det jo for at understrege, at kommunen har ansvaret for kvaliteten i hjælpen, og denne ansvarlighed er selvfølgelig knyttet til en person og kan ikke forflygtiges til et firma.

Plejen af de ældre skal og må være en offentlig opgave, og det skal den blive ved med at være. Der er så det problem, at det er kommunerne ude i landet, der udmønter denne offentlige opgave, og vi har set gentagne eksempler på, at kommunerne nu skærer fuldstændig uansvarligt ned i den hjemmehjælp, som de ældre får.

Det er ikke holdbart. Hvis det fortsætter, er vi nødt til at lave nogle lovbestemmelser, der strammer reglerne for et plejeminimum for de ældre endnu mere, end de allerede blev strammet ved sidste lovrevision, for vi kan ikke være tjent med, at vores velfærdssamfunds minimumsgoder bliver fastsat af en tilfældig budgetlægger i en tilfældig kommune. Vi er nødt til at sikre, at der er et fælles minimum for kommunerne.

Hvis den politik fortsætter, som er sat i gang her i dette efterår, med at blive ved med at fjerne f.eks. den tekniske hjælp, er vi altså nødt til

at lave en lovgivningsstramning, men vejen til det er ikke at åbne for en yderligere liberalisering eller åbne for en privatisering af hele hjemmepfejlen.

Tom Behnke (FP):

Den mistanke kunne man jo godt få, at da regeringen i sin tid gik med til, at den enkelte hjemmehjælpsmodtager skulle have lov til selv at vælge en anden privat person til at udføre hjemmehjælpen i hjemmet, og at personen så blev ansat af kommunen til den funktion, var det kun sådan lige for at give sig lidt i forhold til det pres, der lå.

Det var ikke, fordi man egentlig ønskede overhovedet at tage fat i det her, men man følte, at der lå et pres. Der var vist også noget med en aftale, der skulle indgås, og en handel, der blev afsluttet på den måde.

Jeg tror heller ikke, regeringen har haft intentioner om det her, men når nu regeringen rent faktisk sammen med et flertal i Folketinget har sikret, at hjemmehjælpsmodtagere i dag kan vælge en privat person til at udføre hjemmehjælpen i sit hjem, og at personen derefter bliver ansat af kommunen til den præcise opgave, bliver godkendt af kommunen, og kommunen holder øje med, at kvaliteten er i orden osv., kan man også lige så godt tage skridtet fuldt ud og sige: Hvorfor i alverden skal man gøre det så besværligt?

Den person, der bliver ansat til at lave hjemmehjælp 2 eller 3 timer om ugen, kan jo ikke leve af det. Det vil sige, at den pågældende private person enten selv skal rundt og prøve at finde nogle flere hjemmehjælpsmodtagere og lade sig ansætte af dem, for at vedkommende kan leve af det, eller skal have det som bibe-skæftigelse. Jeg ved ikke, om det er regeringens politik, at man skal have dobbeltjob; det har det ikke været tidligere.

Her ville det være hensigtsmæssigt, at man i stedet for tog skridtet fuldt ud og sagde: Der er ikke noget som helst til hinder for, at Hans Hansen, der som privatperson kan gå hen og udføre hjemmehjælpen, også kan etablere sig som værende et firma. Dermed ved hjemmehjælpsmodtagerne, at det er et bestemt firma, de ringer til, vel vidende at det så er Hans Hansen, der kommer.

Det er jo det, der vil være tilfældet. Det er jo ikke sådan, at der kommer noget helt nyt. Det er ikke sådan, at der kommer en kæmpekoncern ind her. Det vil være sådan, at kommuner-

ne har hånd i hanke med, hvad det er for et firma, og hvad det er for et personale, der er i det pågældende firma, og dermed med kvaliteten af det arbejde, der bliver udført for hjemmehjælpsmodtageren.

Så længe det er kommunen, der har fat i den lange ende og skal godkende firmaet og personen, er der reelt ingen forskel på, om det er en privat person eller et privat firma. Jo, forskellen er, at det er meget, meget, meget sværere for en hjemmehjælpsmodtager at overtale én person til at skulle bruge 2, 3, måske 4 timer om ugen på at lave hjemmehjælp for sig, hvorimod det ville være nemmere via et firma, som på den måde måske kunne have en eller to ansatte til en hel kommune.

Fordelen ved, at man laver det på den måde, at det er et privat firma eller en privat person, er dels, at der kommer lidt konkurrence ind, og det er aldrig til nogen skade, men det, der også er fordelen, er, at hvis kommunen eller hjemmehjælpsmodtageren ikke er tilfreds med kvaliteten, så fyrer man den pågældende person eller firma.

Men hvad nu, hvis borgeren ikke er tilfreds med kvaliteten af den hjemmehjælp, som kommunen yder? Hvad gør man så? Borgeren kan jo ikke fyre kommunen. Det kan ikke lade sig gøre. Der må man bare tage til takke og sige: Ja, vi har valgt, og hvert fjerde år kan vi stemme om, hvem der skal sidde i byrådet.

Det er dér, den store forskel er, og det er dér, den store kvalitetsmæssige forskel er, og derfor skal der ikke være nogen som helst tvivl om, at vi i Fremskridtspartiet syntes, det var en god ting, og regeringen skal have stor ros for det, da man fremsatte et forslag om, at hjemmehjælpsmodtagere skulle kunne ansætte en privat person til at komme og yde hjemmehjælpen.

Vi forventer så selvfølgelig også, at regeringen er klar til at tage skridtet fuldt ud og gøre denne løsningsmodel mulig i praksis og dermed lukke op for at sige, at det både gælder en privat person og et privat firma, vel at mærke så længe kommunen har fat i den lange ende i forhold til kvalitetskontrollen, for den er vigtig.

Og når vi så taler om kvalitetskontrol, kunne det være rart, at vi også lige fik en snak om – men det handler dette forslag jo for så vidt ikke om – hele den historie om, at der faktisk ikke gives den hjemmehjælp, der er behov for. Hjemmehjælpsmodtagerne får jo slet, slet ikke den hjemmehjælp, de har behov for.

Vi ser gentagne gange kommuner, der skærer i hjemmehjælpen, fordi budgetterne ikke kan holde til det. Det er i direkte strid med lovgivningen, og ministeren må sende hyrdebrev ud til kommunerne og sige: Nu skal I overholde lovgivningen. Men kommunerne er da ligeglade, for når budgetterne skal holdes, tager man fra de grupper, der ikke råber alt for højt.

Vi i Fremskridtspartiet har foreslået her i Folketinget, og det kunne man så gøre parallelt med det her, at når kommunerne har pligt til at stille hjemmehjælp til rådighed, burde borgeren også have et retskrav på at få hjemmehjælp. Det har man desværre ikke i dag.

Fik borgeren det retskrav, havde vi løst problemerne, for hvis kommunen ikke leverede ydelsen, ville borgeren bare kunne gå ud og skaffe sig ydelsen et andet sted og sende regningen direkte til kommunen. Så var vi ude over den diskussion, og så var vi ude over hver eneste sommer at skulle modtage i tusindvis af breve fra borgere, der ligger derhjemme og ikke kan få den hjemmehjælp, de har krav på. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Men problemerne kan løses, hvis man vil. Fremskridtspartiet har foreslået én af modellerne, og Venstre og De Konservative har med dette forslag foreslået en af de andre modeller, og den støtter vi.

Tove Videbæk (KRF):

Intentionerne med dette lovforslag synes vi er positive. Kristeligt Folkeparti synes, at valgfrihed altid er af det gode.

De ældre, som ikke er tilfreds med den hjemmehjælp, de får, enten fordi der skiftes person hele tiden, fordi hjemmehjælpen er ustabil, eller hvad grunden nu kan være til utilfredsheden, kan ifølge dette lovforslag få mulighed for at vælge et firma eller en person, som de kender, til at udføre hjemmehjælpen. Det giver de ældre mulighed for at tage del i beslutningsprocesserne vedrørende deres eget liv.

I den forbindelse kan jeg tilføje, at der er nogle kommuner, der har overhalet os vedrørende det her med hjemmeservice. Netop i dag er jeg blevet ringet op af en regionalradio, som fortæller, at nogle kommuner er blevet meget kreative kassetænkere på dette område. Nogle kommuner har skåret kraftigt ned på den praktiske hjemmehjælp, ja, har faktisk frataget mange ældre hjemmehjælpen, og samtidig har de så henvist de ældre til et hjemmeservicefirma, som kommunen har etableret.

Via denne lille omgang kassetænkning sparer kommunen penge til praktisk hjemmehjælp, den får arbejdspladser til de fyrede hjemmehjælpere, og den får 50 pct.s statstilskud til betaling af lønnen til disse tidligere kommunalt ansatte hjemmehjælpere, som nu er ansat i en eller anden kommunal offentlig organisations hjemmeservicefirma.

Denne slags kommunal kassetænkning synes jeg er usmagelig, og jeg er faktisk heller ikke sikker på, at den er lovlig. Dette lovforslag, som vi har til behandling i dag, kan jeg støtte.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg vil gerne spørge fru Tove Videbæk, hvad det er for en kommune, og om det er mere end en enkelt, og når det så er oplyst, vil jeg gerne have socialministerens kommentar til det, for efter min opfattelse er det, der sker her, klart ulovligt.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg vil godt spørge den sidste ordfører, hvordan man havde forestillet sig, at en kommune skal være arbejdsgiver og henvise til et hjemmeservicefirma, hvor staten betaler halvdelen af lønudgiften. Det kan ikke lade sig gøre, og derfor er den her debat og den her behandling helt hen i vejret. Det kan ikke lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Jeg kan svare fru Yvonne Herløv Andersen, at det er flere kommuner i Ringkøbing Amt, og det var Radio Midt-Vest, som ringede mig op her til morgen og ville have en kommentar til det. Jeg blev fuldstændig chokeret og tænkte: Det kan ikke være rigtigt, men man sagde altså, at sådan gør man, og jeg får yderligere papir på det og dokumentation for det. Jeg blev meget forskrækket og tænkte, at det måtte jeg simpelt hen tale med socialministeren om for at høre, om det virkelig kan være lovligt.

Så er det til fru Grete Schødt. Det her var et tilfælde, hvor kommunen havde frataget de ældre praktisk hjemmehjælp og samtidig henviste til et hjemmeservicefirma. Det, som vi taler om i dag, er jo inden for området, hvor folk bliver visiteret til at skulle have hjemmehjælp, så jeg mener nok, det er to forskellige ting.

Den fg. formand (Jan Petersen):
Ordføreren for forslagsstillerne, fru Else Winther Andersen.

Else Winther Andersen (V):
Jeg vil gerne på vegne af forslagsstillerne sige tak for de overvejende positive meldinger, vi har fået på dette lovforslag. Det er vi selvfølgelig glade for.

Jeg lyttede mig også til i socialministerens tale, at hun var overvejende positiv. Jeg ved ikke, om jeg skal gentage det, for at socialministeren hører, hvad der bliver sagt.

Jeg lyttede mig overvejende til i socialministerens tale, at nu var der selvfølgelig godt nok vedtaget en servicelov, men at man godt ville gøre nogle erfaringer.

Jeg hørte ikke en så stærkt negativ tone, som jeg faktisk havde troet der havde været, og det glæder mig jo selvfølgelig. Så jeg har en tro på, at inden for en tidsramme vil der også i regeringen være grundlag for at tage skridtet fuldt ud og bakke dette lovforslag op. Det ville være godt, hvis man kunne vedtage dette forslag på hjemmehjælpsområdet med et bredt flertal, for ellers er vi meget tæt på et flertal uden om regeringen. Det gør nok også, at man vil overveje det en gang mere i regeringen, så man selv er med til at præge dagsordenen på dette område.

Ellers vil jeg da nok sige, at der har været flere bolde i luften vedrørende dette her, også flere, end jeg føler det kan holde. Men der er jo lidt tale om nye tider ude i kommunerne, hvor de private begynder at gå ind og overtage. Der har ikke været tale om udlicitering, selv om det ligner det lidt også.

Men det væsentligste er, at de ældre får en valgmulighed, og det gør ikke noget, at sidegevinsten her så også bliver en konkurrence i forhold til det offentlige. Det har nu altid været sundt, at der bliver et sammenligningsgrundlag, og det tror jeg alle vil vinde ved.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):
Det er bare en forbrugeroplysning, fordi jeg hørte, der var debat om hjemmehjælp og hjemmeservice i stedet for.

Jeg kan sige, at da hjemmeserviceloven blev lavet, var de partier, der stod bag den, enige om, at man ikke ville tolerere en forskydning fra kommunal hjemmehjælp til hjemmeservice, og det er faktisk det, vi ser i øjeblikket ude i

kommunerne; man skærer ned på hjemmehjælpen og sender folk en henvisning til hjemmeservice.

Det vil vi ikke have. Og de, der overværede spørgetiden i onsdags, vil også vide, at på mit spørgsmål gav erhvervsministeren tilsagn om, at vi skulle gribe ind og stoppe den trafik. Så det kan ikke ske; det stopper. Folk skal have hjemmehjælp; de skal ikke betale sig til hjemmeservice.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jan Petersen):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jan Petersen):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse af 24. november 1998:

»Til Folketingets formand.

Efter statsministerens indstilling er det ved kongelig resolution af 19. november 1998 bestemt, at administrationen af psykiatrilovens §§ 40-42 (farlighedsdekreter og retslige patienter), jf. lov nr. 331 af 24. maj 1989 om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien som senest ændret ved lov nr. 403 af 26. juni 1998, varetages af Justitsministeriet.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

sign. Poul Nyrup Rasmussen

/ Peter Lauritzen«

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven, godskørselsloven og arbejdsmiljøloven samt om ophævelse af lov om kontrol med overholdelsen af De Europæiske Fællesskabers forordninger om arbejderbeskyttelse inden for landevejstransport og lov om international godstransport med motorkøretøjer m.v. (Skærpet kontrol med tunge køretøjer, køre- og hviletidsbestemmelser, betalingsbestemmelser m.v.). (Lovforslag nr. L 108).

Medlemmer af Folketinget Inge Refshauge (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Birthe Skaarup (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til socialministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om sikringen af den nødvendige pleje for de ældre, svage og handicappede, der har behov herfor, herunder

hvordan regeringen vil sikre, at kommunerne opfylder deres forpligtelse til at stille den nødvendige pleje til rådighed for de pågældende?« (Forespørgsel nr. F 17).

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 1. december 1998 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.05
